

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli Novarvm Epistolarvm Libri Septem

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola XII. Eidem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46129)

66 S. FRANCISCI XAVERII

satis accipientem quantum illud ipsum
 quod extundere potuisti. Ego quidem
 sic me consolor in similibus ærumnis. Do-
 minus Deus sit semper tecum, & det nobis
 suam gratiam, ut semper ipsi serviamus.
 Vale. Manapare XIII. Kal. Aprilis Anno
 MDCLXIV.

Tuus in Christo Frater.

Franciscus.

EPISTOLA XII.

E I D E M.

Carissime in Christo Frater. Nullis satis
 exprimere tibi verbis possem quanto
 urgear desiderio ad vos in istam Oram eun-
 di. Confirmo tibi ut rem verissimam, si
 hoc ipso die contingeret copia navis isthuc
 solventis, me continuo profecturum. Nunc
 venerunt ad me tres nobiles ex comitatu Re-
 gis Travancoris, conquerentes de Lusitano
 quodam, quem ajuntprehendisse Patana
 mancipium istius Principis Iniquitribirimi,
 ac vincum perduxisse Punicalem, audiri que
 ab

ab eo iactatum, à se transferendum Tutucurinum. Cum cognoveris quid in re sit; scribe, quæso te, ad Præfectum eâ de re. Et si quidem illic reperiatuſ ille Lusitanus, quicumque demùm sit, omni efficaciâ da operam ut captivus statim liberetur. Quod si aliquid Lusitano debet, deferatur querela ad ejus Principem, statuturum utique quod æquum erit, & jus suum, prout solet, nostris servaturum. Serò quidem hoc consultiſtur. nam eâ viâ gradiendum ab initio fuerat. nec subditus Regis Socij, eo inconsulto, ex loco ditionis ejus debuerat corripī. Sic præposterè fortes, Hostibus parcimus; Amicos deprædamur. Præcludit hæc injuria mihi aditum ad Regem alioqui benevolum. quâ enim sapientiâ os objicerem indignationi Aulae frementis recenti sensu contumeliæ tam gravis? Ignosco iræ illorum justâ utique causâ exardescenti. quàm enim est intolerabile agi ferrique ab ijs qui Socij vocantur famulos Regis Amici in ipsâ ejus terrâ, ipsius assensu nec expectato nec petito: id quod ne tempore quidem Pularum penè tyrannicè ibi olim dominantium, fuisse attentatum fando unquam sit auditum? Equidem quid consilij capiam nescio; ita mihi

68 S.FRANCISCI XAVERII

rationes agendi ac cavendi conturbat omni
 inconsultissima audacis hominis eruptio. Im
 petus me capit hinc evolandi. quid enim am
 plius tempus terimus, inter homines secu
 rissimos iusti respectus omnis; nec pen
 quidquam habere solitos, quo Religionis. qu
 Republicæ damno cupiditatibus obsequante
 suis? præsertim quorum temeritas impuni
 tate alitur. Cui enim est obscurum, si ca
 stigati, ut meruerant, nuper fuissent qui
 illo Myoparone furtum impudentissimum fe
 cerunt, Lusitanos in ausa nunc similia non
 fuisse prorupturos? Vix aberit quin irritato
 insultu tam procaci Travancoris Rex sinistra
 aliquid in Christianos sibi subditos consulat.
 Scribas velim Præfecto, quàm mihi molestum
 acciderit istud in mancipio Regis Travanco
 ris perpetratum plagium, ob damna qua
 inde imminent maxima, præter cæteram
 invidiam facinoris improbi. Ego penè de
 crevi nunquam amplius de talibus scribere;
 quoniam isti facere quod lubet volunt, audi
 re quod displicet non sustinent: quasi faciat
 illis injuriam qui ausit hiscere, dum ipsi iura
 omnia pervertunt. Si certò rescieris istum
 hominem à Lusitano captum, esse Tutucuri
 ni, per quantum Deo gratificari studes, oro,
 raptim

raptim te ad Præfectum confer, & efficacissime cum eo age, ut vinctus statim solvatur. Lusitanus autem qui eum dederat in vincula, veniat huc expositum quid petat, aut quid queratur. habebitur enim ratio juris ejus quantum erit opus ut plenè illi satisfiat. Proba- rent-ne Lusitani, si quid Indus aliquis cum quopiam ipsorum controversiæ haberet, rapi ab eo vi ac manu è terrâ nostræ ditionis Lusitanum, & vinctum in Continentem abdu- ci? minimè profectò. ita, & Indi quoque animati sunt. cur igitur illis facimus quod nobis fieri nollemus? aut miramur si pariter uti nos, indignantur læsi. si justitiam nega- rent, esset veniâ dignior grassatio. nunc cum præ se ferant fide optimâ jus dicturos, cum leges Societatis exactè servent, & pace ac æquitate quantam optamus commercium nobiscum exerceant, quid plausibilis excusa- tionis allegamus? aut quo satis specioso fu- co foedifragæ infidelitatis turpissimam macu- lam obducimus? Quod si obstaculum isthic ineluctabile teneret, ne proficisci statim pos- ses, mitte Paulum Vazium cum tuis literis ad Præfectum. Iterùm tibi affirmo: plus me conturbatum eo nuncio, quàm tibi significa- re scribendo possum. Det utinam nobis

E 3

Deus

Deus Dominus Noster tantum robur animi
 quanto est opus ad inconsultas istiusmodi te-
 meritates quâ decet patientiâ ferendas. Licet
 idoneis autoribus quæ dicta sunt comperi-
 tamen quæso te ne graveris diligenter per-
 scribere de toto negotio quid isthic perspe-
 xeris. Verène mancipium Regis Trayanco-
 ris Lusitanus in ejus terris ceperit, si fecit,
 quam facti causam alleget; præterea ecquid
 ut dicitur, tracturus sit Tutucurinum &
 quamobrem, cupio aliquid audire, unde
 minui saltem atrocitas illaudati facinoris
 queat, & famæ convicium coargui. Sin ni-
 hil est invidiæ levandæ; & verè ita res con-
 tigit ut narratur passim, omittendum mihi
 scilicet propositum erit adeundi Regis, apud
 quem eram tractaturus quædam è re obsequii
 divini. Scis quàm efferetur ista gens rapti-
 bus mancipiorum; præsertim in loco ditio-
 nis eorum, attentatis, non est dubium quin
 omnes illic ultionem fremant; Lusitanamque
 Gentem ac Christianum nomen contumelijs
 proscindant. Huic invidiæ me obijcere con-
 sultum non sit. Quare aliò cogitandum erit,
 & expediendus tandem impetus in consilium
 quod dudum mihi pessimi specie blanditur,
 omisâ Indiâ, vbi tot obstacula promulgationi
 Reli-

NOVARVM EPIST. Lib. i. 71

Religionis Christi, unde minimè oportuerat
objectantur, transferendi me in Æthiopiam,
quò spes magna & verisimilis vocat Dei Do-
mini Nostri gloriæ insigniter promovendæ,
promulgando illic Evangelio; vbi non erunt
Europæi qui nobis obsistant evertendo quan-
tum struimus. non te celo, me tam vehemen-
ter illuc impelli, ut non sit inverisimile,
me hîc Manapare brevi conscensurum navicu-
lam exijs quas *tonos* vocant, qualium adest
copia, quâ me sine morâ Goæ reddam, ibi
quæ opus sunt ad profectiõnem in terras Præ-
stejannis paraturus. Deus nos suo auxilio &
gratiâ dignetur. Amen. Manapare xi. Kal.
Aprilis CIOIOXLIV.

Tuus Frater in Christo amantissimus

Franciscus.